

ĐỀ CƯƠNG TUYÊN TRUYỀN
KỶ NIỆM 50 NĂM NGÀY THÀNH PHỐ SÀI GÒN - GIA ĐÌNH
CHÍNH THỨC, VINH DỰ MANG TÊN CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH
(2/7/1976 - 2/7/2026)

.....

I. CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH - ANH HÙNG GIẢI PHÓNG DÂN TỘC VIỆT NAM, LÃNH TỤ THIÊN TÀI CỦA ĐẢNG VÀ NHÂN DÂN, NHÀ VĂN HÓA KIẾT XUẤT, NGƯỜI CHIẾN SĨ LỖI LẠC CỦA PHONG TRÀO CỘNG SẢN VÀ CÔNG NHÂN QUỐC TẾ

1. Chủ tịch Hồ Chí Minh - Anh hùng giải phóng dân tộc Việt Nam

Chủ tịch Hồ Chí Minh sinh ra và lớn lên trong một giai đoạn lịch sử đầy biến động của đất nước. Nhiều cuộc khởi nghĩa, đấu tranh anh dũng, bất khuất giành độc lập dân tộc đều lần lượt thất bại, phong trào cứu nước của Nhân dân ta đứng trước khủng hoảng sâu sắc về đường lối. Với khát vọng cháy bỏng giành độc lập, tự do cho dân, cho nước, Người đã bôn ba khắp năm châu bốn biển, vừa lao động, học tập, vừa quan sát, nghiên cứu lý luận và kinh nghiệm các cuộc cách mạng diễn hình trên thế giới, Người hiểu rõ cội nguồn những khổ đau của nhân dân lao động là ở sự áp bức, bóc lột của chủ nghĩa tư bản đế quốc và hình thành nên ý thức giai cấp rõ rệt. Người đã đến với Chủ nghĩa Mác-Lênin, tiếp thu thế giới quan, phương pháp luận cách mạng khoa học của chủ nghĩa Mác-Lênin; bằng thiên tài trí tuệ, nhận thức đúng xu thế phát triển tất yếu của loài người và tính chất mới của thời đại mở ra từ Cách mạng tháng Mười Nga, Người đã tìm thấy ở đó những vấn đề cơ bản của đường lối giải phóng dân tộc gắn liền với giải phóng giai cấp, giải phóng con người; độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội.

Với sự ra đời của Đảng Cộng sản Việt Nam do Người sáng lập vào năm 1930, cùng Cương lĩnh chính trị đầu tiên của Đảng, đường lối cách mạng Việt Nam đã cơ bản được hình thành, con đường cứu nước đúng đắn của Việt Nam đã cơ bản được xác định. Điều này không chỉ khai thông bế tắc trong đường lối giải phóng dân tộc, mà còn giải quyết đúng đắn, sáng tạo và lãnh đạo thực hiện thắng lợi các vấn đề trọng yếu của cách mạng Việt Nam.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng, đứng đầu là Chủ tịch Hồ Chí Minh, Nhân dân Việt Nam đã gắn kết thành một khối, phát huy cao độ sức mạnh toàn dân tộc, làm nên thắng lợi Cách Mạng tháng Tám năm 1945, lật đổ chế độ thực dân, phong kiến, lập nên nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa - Nhà nước dân chủ nhân dân đầu tiên ở Đông Nam Á. Trong bản Tuyên ngôn độc lập đọc ngày 2 tháng 9 năm 1945, Chủ tịch Hồ Chí Minh trịnh trọng tuyên bố trước quốc dân, đồng bào và toàn thế giới: *"Nước Việt Nam có quyền hưởng tự do và độc lập và sự thật đã thành một nước tự do độc lập"*.

Ngay sau khi giành độc lập, chính quyền cách mạng non trẻ của ta đứng trước tình thế vô cùng khó khăn, Chủ tịch Hồ Chí Minh cùng toàn Đảng đã sáng suốt đề ra đường lối đúng đắn, chèo lái con thuyền cách mạng vượt qua thác ghềnh, bảo vệ Đảng và giữ vững chính quyền cách mạng. Trên cơ sở đường lối kháng chiến “toàn dân”, “toàn diện”, “trường kỳ”, “dựa vào sức mình là chính” phát huy truyền thống đoàn kết, yêu nước của toàn dân tộc, Người và Đảng ta đã lãnh đạo Nhân dân lần lượt đánh bại mọi âm mưu, kế hoạch xâm lược của kẻ thù, đặc biệt là thắng lợi trong Chiến cuộc Đông Xuân 1953 - 1954 với đỉnh cao là Chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ “lừng lẫy năm châu, chấn động địa cầu”, buộc thực dân Pháp phải ký Hiệp định Giơ-ne-vơ (năm 1954), chấm dứt cuộc chiến tranh xâm lược Việt Nam.

Với tinh thần “thà hy sinh tất cả chứ nhất định không chịu mất nước, nhất định không chịu làm nô lệ”, “không có gì quý hơn độc lập, tự do”; thực hiện Di chúc thiêng liêng của Người; trên cơ sở đường lối đúng đắn, sáng tạo của Đảng, với sức mạnh tổng hợp của toàn dân tộc kết hợp với sức mạnh thời đại, quân và dân ta đã lần lượt đánh bại các chiến lược chiến tranh của đế quốc Mỹ, giải phóng miền Nam, thu giang sơn về một mối, hoàn thành sự nghiệp cách mạng giải phóng dân tộc, xây dựng và bảo vệ miền Bắc, đưa cả nước đi lên chủ nghĩa xã hội.

Đi theo con đường cách mạng do Chủ tịch Hồ Chí Minh vạch ra; trong bất cứ hoàn cảnh nào, Đảng ta luôn kiên định mục tiêu độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội, vận dụng phát triển, sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, không ngừng nâng cao uy tín, năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu để thực hiện thắng lợi công cuộc đổi mới đất nước và hội nhập quốc tế. Những thành tựu to lớn và có ý nghĩa lịch sử của đất nước sau 35 năm đổi mới và hội nhập quốc tế là minh chứng sinh động khẳng định đường lối lãnh đạo đúng đắn, sáng suốt của Đảng; khẳng định sự đúng đắn về đường lối cách mạng Việt Nam do Chủ tịch Hồ Chí Minh vạch ra; và chính trong quá trình vận động của cách mạng, tư tưởng, đường lối đó ngày càng được bổ sung, phát triển và hoàn thiện, trở thành ngọn đuốc soi đường cho cách mạng Việt Nam đi từ thắng lợi này đến thắng lợi khác.

2. Chủ tịch Hồ Chí Minh - Lãnh tụ thiên tài của Đảng và Nhân dân ta, Người là tấm gương mẫu mực về đạo đức cách mạng, hết lòng, hết sức cống hiến, hy sinh vì sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã sáng lập, lãnh đạo và rèn luyện Đảng Cộng sản Việt Nam, xây dựng nền Cộng hòa Dân chủ Việt Nam, xây dựng Mặt trận Dân tộc thống nhất Việt Nam, tổ chức và huấn luyện các lực lượng vũ trang nhân dân Việt Nam, Người đặt nền tảng quan hệ với các dân tộc trên thế giới. Người đã cùng Đảng Cộng sản Việt Nam vận dụng, phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin vào điều kiện cụ thể của nước ta. Chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh trở thành nền tảng tư tưởng của Đảng, soi đường cho sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc Việt Nam giành được thắng lợi ngày càng to lớn hơn. Nước ta từ một xứ thuộc địa

phong kiến, nghèo nàn, lạc hậu đã vươn lên trở thành nước đang phát triển, có thu nhập trung bình cao; văn hoá, xã hội tiếp tục phát triển, đời sống vật chất và tinh thần của Nhân dân không ngừng được nâng cao; công tác xây dựng Đảng và hệ thống chính trị từng bước hoàn thiện; khối đại đoàn kết toàn dân tộc được củng cố; chính trị, xã hội ổn định, quốc phòng - an ninh, độc lập, chủ quyền được giữ vững; vị thế và uy tín của đất nước ngày càng được nâng cao trên trường quốc tế. Đúng như Đồng chí Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng nói: “Đất nước ta chưa bao giờ có được cơ đồ, tiềm lực, vị thế và uy tín như ngày nay”¹.

Đất nước phát triển, Nhân dân có cuộc sống ngày càng ấm no, hạnh phúc, đã chứng tỏ, tư tưởng, sự nghiệp, đạo đức và phong cách của Chủ tịch Hồ Chí Minh là tài sản vô giá, là ngọn đuốc soi đường cho dân tộc ta vững bước đi tới tương lai. Là Lãnh tụ thiên tài của Đảng và Nhân dân ta nhưng Chủ tịch Hồ Chí Minh không bao giờ coi mình đứng cao hơn Nhân dân, không để ai sùng bái cá nhân mình, chỉ tâm niệm suốt đời là người phục vụ trung thành và tận tụy của Nhân dân, “như một người lính vâng mệnh lệnh quốc dân ra mặt trận”. Ở Người sự vĩ đại và cao cả được thể hiện thông qua những điều hết sức đời thường và giản dị. Đó không chỉ là biểu hiện của đạo đức, lối sống mà còn là phong cách quần chúng, trọng dân và vì dân. Sự giản dị của Hồ Chí Minh đã trở thành một biểu tượng mang tầm giá trị văn hóa, nhưng lại rất gần gũi với cuộc sống của Nhân dân, khiến ai cũng có thể học tập và noi theo.

Cuộc đời của Người là biểu tượng cao đẹp về chí khí cách mạng kiên cường, tinh thần độc lập tự chủ, lòng yêu nước, yêu Nhân dân tha thiết, đạo đức cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư, tác phong khiêm tốn, giản dị. Người để lại cho chúng ta một tấm lòng nhân hậu, một tình cảm chan chứa yêu thương, vì nước, vì dân, vì Đảng; một trí tuệ anh minh, mẫn tiệp; một tầm nhìn xa rộng, sâu sắc; một mẫu mực tuyệt vời về cách sống, cách nghĩ, cách viết, cách nói, cách làm việc.

3. Chủ tịch Hồ Chí Minh - Nhà văn hóa kiệt xuất của Việt Nam

Sự nghiệp văn hóa lớn nhất, quan trọng nhất của Chủ tịch Hồ Chí Minh là đã tìm con đường cứu nước đúng đắn và lãnh đạo thành công sự nghiệp cách mạng giải phóng dân tộc, giành độc lập tự do cho đất nước, hạnh phúc cho Nhân dân. Sự nghiệp giải phóng dân tộc do Chủ tịch Hồ Chí Minh lãnh đạo đã đem lại địa vị xứng đáng cho nền văn hóa dân tộc Việt Nam. Không chỉ vậy, sự nghiệp này còn có ý nghĩa to lớn đối với nền văn hóa thế giới, đã chỉ ra cho nhân dân các nước thuộc địa con đường đứng lên đập tan xiềng xích nô lệ, giành độc lập, tự do cho đất nước mình, từ đó góp phần vào việc xóa bỏ chế độ thuộc địa trên thế giới.

¹ Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, tập 1, trang 25, NXB Chính trị Quốc gia Sự thật (năm 2021).

Chủ tịch Hồ Chí Minh không chỉ góp phần tạo ra một chế độ mới, một thời đại mới mà còn tạo ra một nền văn hóa mới trong lịch sử phát triển của dân tộc Việt Nam, góp phần to lớn vào sự phát triển chung của văn hóa nhân loại.

Những năm tháng hoạt động cách mạng, Người đã tiếp thu chọn lọc truyền thống văn hóa dân tộc và tinh hoa văn hóa nhân loại, trong đó đặc biệt là những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin phát triển thành những giá trị văn hóa mới - văn hóa Hồ Chí Minh. Tư tưởng về văn hóa của Chủ tịch Hồ Chí Minh đã thấm đậm trong đời sống xã hội. Người luôn nhận rõ vị trí và ý nghĩa đặc biệt quan trọng của văn hóa. Người chỉ rõ: "Văn hóa phải soi đường quốc dân đi". Cái cốt lõi trong tư tưởng văn hóa Hồ Chí Minh là lòng yêu nước, thương dân, thương yêu con người, hết lòng phụng sự Tổ quốc, phục vụ Nhân dân. Người đề cao lý tưởng cứu nước, cứu dân, "Tổ quốc trên hết", "Dân tộc trên hết", "Không có gì quý hơn độc lập, tự do".

Với những cống hiến xuất sắc cho dân tộc Việt Nam và cho nhân loại tiến bộ trên thế giới, năm 1987, Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa của Liên Hợp quốc (UNESCO) ra Nghị quyết 24C/1865 nhân kỷ niệm 100 năm Ngày sinh của Chủ tịch Hồ Chí Minh (1990) tôn vinh Người là Anh hùng giải phóng dân tộc, Nhà văn hóa kiệt xuất của Việt Nam. Đây là vinh dự tự hào vô cùng lớn lao của Đảng và Nhân dân ta.

4. Chủ tịch Hồ Chí Minh, Người chiến sĩ lỗi lạc của phong trào cộng sản và công nhân quốc tế

Chủ tịch Hồ Chí Minh là biểu tượng cao đẹp của chủ nghĩa yêu nước chân chính kết hợp nhuần nhuyễn với chủ nghĩa quốc tế vô sản. Ngay từ khi đến với chủ nghĩa Mác - Lênin, ánh sáng chân lý của thời đại, tấm lòng của Người luôn hướng về nhân dân các dân tộc bị áp bức, chiến đấu không mệt mỏi vì hòa bình, độc lập, tự do, hạnh phúc. Người đã hết lòng, hết sức xây dựng sự đoàn kết nhất trí giữa các Đảng Cộng sản anh em trên cơ sở chủ nghĩa Mác - Lênin và chủ nghĩa quốc tế vô sản trong sáng, không ngừng vun đắp quan hệ gắn bó, hữu nghị giữa các dân tộc Đông Dương, các nước láng giềng. Người đã có những cống hiến xuất sắc về lý luận cách mạng giải phóng dân tộc thuộc địa dưới ánh sáng của chủ nghĩa Mác - Lênin: Giành độc lập để tiến lên xây dựng chủ nghĩa xã hội. Người đã tìm ra các giải pháp đấu tranh giải phóng loài người. Đóng góp lớn nhất của Hồ Chí Minh đối với thời đại là từ xác định đúng đắn con đường cứu nước cho dân tộc đến việc xác định được một con đường, một hướng đi và một phương pháp để thức tỉnh hàng trăm triệu người bị áp bức trong thuộc địa lạc hậu.

Hồ Chí Minh đã giải quyết đúng đắn vấn đề "làm thế nào để giải quyết các dân tộc thuộc địa". Hồ Chí Minh đã hoạt động không mệt mỏi để gắn cách mạng Việt Nam với cách mạng thế giới, Người đã làm sống lại những giá trị tinh hoa của dân tộc Việt Nam. Sự nghiệp cứu nước của Người đã xóa bỏ tất cả những

túi nhục nô lệ đè nặng trên vai dân tộc ta. Trong gần một thế kỷ, lần đầu tiên trong lịch sử, dưới sự tổ chức và rèn luyện của Lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc - Hồ Chí Minh, Đảng Cộng sản Việt Nam đã lãnh đạo Nhân dân ta xóa bỏ được các hình thức áp bức, bóc lột và xây dựng chủ nghĩa xã hội trên phạm vi cả nước.

Chủ tịch Hồ Chí Minh có công truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin không chỉ ở Việt Nam mà còn ở nhiều nước trên thế giới. Nhiều bài báo của Người đã được đưa vào tác phẩm Bản án chế độ thực dân Pháp, xuất bản năm 1925, một công trình nghiên cứu về bản chất của chủ nghĩa thực dân, thức tỉnh và cổ vũ nhân dân các nước thuộc địa đứng lên tự giải phóng. Hoạt động trong tổ chức Quốc tế Cộng sản, Người tích cực đưa lý luận Mác - Lênin vào phong trào cách mạng ở các nước thuộc địa; kiên trì bảo vệ, phát triển sáng tạo những quan điểm của V.I. Lênin về vấn đề dân tộc và thuộc địa; hướng sự quan tâm của Quốc tế Cộng sản tới phong trào giải phóng dân tộc. Với trách nhiệm là Ủy viên Ban phương Đông của Ban Chấp hành Quốc tế Cộng sản, Người hướng dẫn và xây dựng phong trào cách mạng, phong trào cộng sản ở các nước châu Á và xúc tiến thành lập đảng cộng sản ở Việt Nam.

Chủ tịch Hồ Chí Minh có những đóng góp quan trọng với lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin, thể hiện ở một số nội dung chủ yếu sau: Nguyễn Ái Quốc đã khẳng định cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc ở các nước thuộc địa không hoàn toàn phụ thuộc vào cách mạng vô sản ở các nước chính quốc, nhân dân các dân tộc ở các nước thuộc địa có thể đứng lên tự giải phóng chính mình và cuộc cách mạng có thể thắng lợi trước. Đây là những công hiến quan trọng vào kho tàng lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin.

Sức lan tỏa của cuộc cách mạng giải phóng dân tộc ở Việt Nam do Chủ tịch Hồ Chí Minh lãnh đạo đối với các dân tộc thuộc địa và phụ thuộc rất mạnh mẽ. Tư tưởng Hồ Chí Minh về giải phóng dân tộc và chủ nghĩa xã hội đã ảnh hưởng sâu sắc tới phong trào cách mạng ở hàng trăm nước thuộc địa và phụ thuộc ở châu Á, châu Phi và châu Mỹ Latinh. Hàng loạt các phong trào giải phóng dân tộc liên tiếp nổ ra ở các nước Á, Phi và Mỹ Latinh rộng lớn trong suốt các thập kỷ 50, 60 và 70 của thế kỷ XX. Hệ thống thuộc địa thế giới đã từng được chủ nghĩa thực dân đế quốc xây dựng ròng rã trong 500 năm đã nhanh chóng sụp đổ hoàn toàn chỉ trong vòng chưa đầy 50 năm sau mốc son Việt Nam mang đậm dấu ấn Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Xuất phát từ tình hình ở các nước tư bản, Lênin đã nêu luận điểm Đảng Cộng sản là sản phẩm của sự kết hợp chủ nghĩa Mác với phong trào công nhân. Xuất phát từ tình hình Việt Nam, Chủ tịch Hồ Chí Minh nhận thấy việc ra đời của Đảng Cộng sản ở đây nếu chỉ kết hợp chủ nghĩa Mác - Lênin với phong trào công nhân thì chưa đủ, vì giai cấp công nhân còn nhỏ bé và phong trào còn non yếu, do đó phải kết hợp cả với phong trào yêu nước rộng lớn của các tầng lớp nhân dân đấu tranh chống chủ nghĩa thực dân. Đảng Cộng sản Việt Nam là sản phẩm của sự kết hợp giữa chủ nghĩa Mác - Lênin với phong trào công nhân và

phong trào yêu nước. Chủ tịch Hồ Chí Minh còn đi đến kết luận: Đảng Cộng sản Việt Nam là Đảng của giai cấp công nhân, đồng thời là Đảng của dân tộc Việt Nam. Đây là những luận điểm mới của Chủ tịch Hồ Chí Minh, bổ sung vào học thuyết về Đảng Cộng sản của chủ nghĩa Mác - Lênin.

Chủ tịch Hồ Chí Minh có những sáng tạo độc đáo trong các bước đi giành và bảo vệ nền độc lập dân tộc; luận giải khoa học, sâu sắc về mối quan hệ giữa độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội. Trong cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân, ưu tiên giải quyết vấn đề dân tộc trước, giải quyết vấn đề dân chủ từng bước. Bảo vệ nền độc lập dân tộc đã giành được bằng biện pháp hòa bình, nhưng khi kẻ thù đã dùng chiến tranh xâm lược để áp đặt sự nô dịch mới, thì cần dựa vào và phát huy sức mạnh của cả dân tộc để bảo vệ nền độc lập dân tộc. Để bảo vệ nền độc lập dân tộc chân chính, cần xây dựng một xã hội mới là xã hội xã hội chủ nghĩa. Độc lập dân tộc để xây dựng chủ nghĩa xã hội thành công và xây dựng chủ nghĩa xã hội để bảo vệ vững chắc độc lập dân tộc.

Những thắng lợi của sự nghiệp cách mạng Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Lãnh tụ Hồ Chí Minh và Đảng Cộng sản Việt Nam đã cổ vũ các dân tộc bị áp bức, bóc lột trên toàn thế giới đấu tranh vì mục tiêu cao cả: Hòa bình, độc lập dân tộc, dân chủ và tiến bộ của con người. Chính vì vậy mà không chỉ Nhân dân Việt Nam kính yêu Chủ tịch Hồ Chí Minh mà nhân dân, bạn bè thế giới cũng rất yêu quý Người, dành cho Người những tình cảm trân trọng và tốt đẹp nhất. Bạn bè năm châu khâm phục và coi Hồ Chí Minh là "Lãnh tụ của thế giới thứ ba", "...cuộc chiến đấu của Người sẽ là kim chỉ nam cho tất cả các dân tộc đang đấu tranh, cho thanh niên và cho các nhà lãnh đạo trên toàn thế giới" (Bumediên, nguyên Chủ tịch Hội đồng Cách mạng, Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng nước Cộng hòa dân chủ và nhân dân Angiêri); "Cuộc đời Chủ tịch Hồ Chí Minh là nguồn cổ vũ đối với tất cả chiến sỹ đấu tranh cho tự do" (trích điện văn của Chủ tịch Ban lãnh đạo phong trào nhân dân giải phóng Ăng gô la Agôxtinhônêtô); "Tên tuổi của Đồng chí Hồ Chí Minh sẽ mãi mãi gắn bó với những hành động cao cả nhất và những ước mơ cao quý nhất của nhân loại" (trích điện văn của Ủy ban toàn quốc Đảng Cộng sản Mỹ).

II. NHỮNG THÀNH TỰU ĐÃ ĐẠT ĐƯỢC 50 NĂM QUA CỦA THÀNH PHỐ MANG TÊN CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH

Trong cuộc chiến đấu chống thực dân và đế quốc xâm lược, Nhân dân Sài Gòn - Chợ Lớn - Gia Định cùng Nhân dân miền Nam luôn nêu cao tinh thần anh dũng, quật cường đánh đuổi quân xâm lược giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, thỏa lòng mong ước được đón Bác Hồ vào miền Nam. Bằng tình cảm thiêng liêng với Bác Hồ, Nhân dân Sài Gòn - Chợ Lớn - Gia Định đã làm nên những chiến thắng oanh liệt, có ý nghĩa lịch sử to lớn:

- Trước hết là, thắng lợi của cuộc khởi nghĩa Tháng Tám năm 1945 ở Sài Gòn - Chợ Lớn - Gia Định;

- Thứ hai là, Đảng bộ đã lãnh đạo tiến công địch liên tục về nhiều mặt trong thế ở đầu sóng ngọn gió, góp phần to lớn vào thắng lợi của cuộc kháng chiến chống giặc Pháp tái chiếm Việt Nam;

- Thứ ba là, hơn 20 năm xông pha trong bão táp của cuộc kháng chiến chống Mỹ ở trung tâm sào huyệt của địch, Đảng bộ Thành phố tiếp tục mở rộng và nâng cao thế trận lòng dân, xây dựng vành đai căn cứ cách mạng ở ngoại thành, thực hiện sự phối hợp chặt chẽ phong trào đấu tranh của công nhân và các tầng lớp Nhân dân ở đô thị với phong trào đấu tranh của nông dân ở vành đai và các tỉnh miền Nam, phối hợp giữa quân, dân Thành phố với quân chủ lực, tiến công địch liên tục về chính trị, võ trang và binh vận, đã góp phần rất quan trọng vào công cuộc giải phóng miền Nam, giải phóng Sài Gòn - Chợ Lớn - Gia Định với cơ sở vật chất còn nguyên vẹn.

Ngày 30 tháng 4 năm 1975, Chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử toàn thắng, giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước; hoàn thành sứ mệnh lịch sử là mở đầu oanh liệt và kết thúc vẻ vang cuộc kháng chiến 30 năm để giành lại độc lập dân tộc, thống nhất non sông.

Từ ngày 15 đến 21 tháng 11 năm 1975, tại Dinh Độc lập (nay là Hội trường Thống Nhất), Hội nghị Hiệp thương chính trị thống nhất đất nước đã diễn ra. Đó là sự kiện chính trị quan trọng trong năm đầu Sài Gòn - Gia Định được giải phóng, thực hiện ý chí thống nhất giang sơn của Nhân dân Việt Nam. Theo tinh thần của Hiệp thương chính trị quan trọng đó, Nhân dân hai miền Nam - Bắc nỗ lực chuẩn bị cho cuộc bầu cử Quốc hội thống nhất của cả nước.

Ngày 25 tháng 4 năm 1976, Nhân dân Thành phố Sài Gòn - Gia Định cùng cả nước hăng hái đi bầu Quốc hội của nước Việt Nam thống nhất.

Tại kỳ họp thứ nhất, Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam đã xem xét và thảo luận rằng: Nhân dân Thành phố Sài Gòn - Gia Định luôn luôn tỏ lòng kính yêu vô hạn đối với Chủ tịch Hồ Chí Minh và tha thiết với việc Thành phố mang tên Người; trong công cuộc đấu tranh cách mạng lâu dài và gian khổ, Thành phố Sài Gòn - Gia Định đã không ngừng phát huy truyền thống kiên cường, bất khuất của dân tộc ta, lập được nhiều chiến công xuất sắc, xứng đáng được vinh dự mang tên Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại. Quốc hội đã quyết nghị "Chính thức đặt tên Thành phố Sài Gòn - Gia Định là Thành phố Hồ Chí Minh". Đây là phần thưởng xứng đáng và cao quý nhất mà Đảng, Nhà nước và Nhân dân cả nước dành cho Đảng bộ và Nhân dân Thành phố.

Nghị quyết lịch sử này đã đáp ứng tình cảm thiêng liêng của một tập thể Nhân dân cách mạng, dù hoàn cảnh lửa bỏng dầu sôi vẫn gắn bó sắt son với lãnh tụ vĩ đại là hiện thân của Tổ quốc bất diệt, cho phép Thành phố “đi trước về sau” được nói lên đời đời lòng biết ơn và tình yêu đối với Bác Hồ của chúng ta. Nghị quyết này cũng là một nguồn cổ vũ thường xuyên đối với Nhân dân Thành phố trong công cuộc phấn đấu đi lên, xây dựng một Thành phố xã hội chủ nghĩa, có công nghiệp hiện đại, có nông nghiệp hiện đại ở ngoại thành, có thương cảng xã hội chủ nghĩa, có văn hóa, khoa học, kỹ thuật tiên tiến, phát huy tiềm lực to lớn, góp phần cống hiến xứng đáng vào sự nghiệp xây dựng Tổ quốc xã hội chủ nghĩa giàu mạnh.

Nửa thế kỷ qua là một chặng đường quan trọng trong sự nghiệp xây dựng, phát triển và bảo vệ Thành phố mang tên Bác Hồ Kính yêu, đánh dấu sự trưởng thành và đóng góp tích cực của Thành phố trong hình thành, hoàn thiện đường lối đổi mới của Đảng. Vượt qua khó khăn chồng chất trong 10 năm đầu (1975 - 1985), Thành phố đã giữ vững thành quả cách mạng, ổn định chính trị, khôi phục và phát triển kinh tế, hàn gắn vết thương chiến tranh. Gần 40 năm qua cùng với cả nước, Đảng bộ và Nhân dân thành phố Hồ Chí Minh thực hiện đường lối Đổi mới (1986 - 2025), một chặng đường hết sức quan trọng trong sự nghiệp xây dựng, bảo vệ, phát triển Thành phố.

Kinh tế duy trì tăng trưởng hàng năm ở mức cao. Đảng bộ Thành phố đã quán triệt, vận dụng, thực hiện sáng tạo đường lối phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa của Đảng, bám sát thực tiễn, luôn tìm tòi, sáng tạo, mạnh dạn thử nghiệm nhiều cơ chế, chính sách mới để thúc đẩy sản xuất, mở rộng thị trường. Kinh tế Thành phố luôn tăng trưởng ở mức cao trong nhiều năm liên tục, giai đoạn 1991 - 1995 tăng 12,6%; giai đoạn 1996 - 2000 tăng 10,1%; giai đoạn 2001 - 2005 tăng 11%; giai đoạn 2006 - 2010 tăng 11,4%; giai đoạn 2011 - 2020, giai đoạn kinh tế phát triển theo chiều sâu, tăng trưởng đạt bình quân 6,86%/năm, vượt mức tăng trưởng chung của cả nước (5,96%). Quy mô kinh tế của Thành phố năm 2020 tăng gấp 2,7 lần năm 2010, thu nhập bình quân đầu người của Thành phố năm 2020 tăng gấp 2,39 lần so với năm 2010. Kinh tế Thành phố tiếp tục đổi mới mô hình tăng trưởng, cải thiện chất lượng tăng trưởng kinh tế trên nền tảng ứng dụng khoa học và công nghệ, cơ cấu kinh tế tiếp tục chuyển dịch đúng hướng, tập trung vào các ngành công nghiệp, dịch vụ và nông nghiệp công nghệ cao.

Thành phố từng bước chuyển từ phát triển theo chiều rộng sang phát triển theo chiều sâu. Chất lượng tăng trưởng từng bước được cải thiện. Tiến bộ khoa học kỹ thuật được ứng dụng ngày càng phổ biến vào hoạt động sản xuất kinh doanh, đặc biệt là công nghệ thông tin, công nghệ cao, sản xuất xanh, kinh tế số, kinh tế tuần hoàn. Khoa học và công nghệ đã đóng vai trò quan trọng trong việc thúc đẩy tăng trưởng kinh tế, nâng cao đời sống Nhân dân và tạo nên những bước tiến vượt bậc trong nhiều lĩnh vực.

Năm 2025 là năm đánh dấu bước chuyển quan trọng khi Thành phố triển khai sắp xếp tổ chức bộ máy, chuyển sang mô hình chính quyền địa phương 02 cấp và hoàn tất quá trình hợp nhất với Tỉnh Bình Dương và Tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu. Đây cũng là năm tập trung tổ chức Đại hội Đảng các cấp. Dù bối cảnh chung còn nhiều khó khăn, Đảng bộ, chính quyền và Nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh (sau sáp nhập) duy trì sự chủ động, tăng cường đoàn kết, nỗ lực vượt khó, thực hiện hiệu quả các nhiệm vụ trọng tâm. Nhờ đó, Thành phố đạt nhiều kết quả quan trọng, toàn diện trên các lĩnh vực, tạo nền tảng thuận lợi để hoàn thành mục tiêu, chỉ tiêu và nhiệm vụ đề ra trong năm 2025, cụ thể: Tốc độ tăng trưởng tổng sản phẩm trên địa bàn (GRDP) đạt 7,53%², GRDP bình quân đầu người cả năm 2025 đạt 8.755 USD, chất lượng tăng trưởng được cải thiện; quy mô kinh tế tăng cao; tổng thu ngân sách nhà nước trên địa bàn Thành phố đạt 800.043 tỷ đồng, đạt 119,1% so với dự toán; Thành phố hoàn tất việc sáp nhập đơn vị hành chính các cấp và triển khai mô hình chính quyền địa phương 02 cấp; đưa vào hoạt động nhiều dự án hạ tầng kỹ thuật, giao thông trọng điểm, các công trình phòng chống sạt lở bờ sông, kênh, rạch trên địa bàn Thành phố.

Thành phố kiên trì thực hiện phương châm phát triển bền vững, gắn tăng trưởng kinh tế với tiến bộ và công bằng xã hội, xây dựng môi trường sống ngày càng tốt hơn cho Nhân dân.

Giữ vững ổn định chính trị, tạo nền tảng vững chắc cho sự phát triển của Thành phố. Thành phố luôn giữ vững ổn định chính trị, không để xảy ra điểm nóng, tình huống mất ổn định, kể cả khi tình hình trong nước có nhiều khó khăn, thế giới có những diễn biến phức tạp. Đây là một trong những thành tựu nổi bật, vừa là nguyên nhân, vừa là kết quả của quá trình phát triển, thể hiện năng lực lãnh đạo, sự kiên định và quyết tâm của Đảng bộ, Chính quyền và Nhân dân Thành phố trong thực hiện đổi mới, xây dựng chủ nghĩa xã hội. Sự ổn định chính trị với nền tảng là an dân thực sự là cơ sở chính trị quan trọng để Thành phố Hồ Chí Minh dám nghĩ, dám làm, đi đầu cùng cả nước, vì cả nước thực hiện công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, nâng cao vai trò của Thành phố với cả nước và các thành phố lớn trong khu vực và trên thế giới.

Công tác quy hoạch, quản lý quy hoạch và phát triển đô thị có nhiều tiến bộ, đã thúc đẩy sự phát triển các lĩnh vực của đời sống xã hội. Quá trình phát triển Thành phố theo hướng công nghiệp hóa, hiện đại hóa luôn gắn với quy hoạch, quản lý quy hoạch, phát triển đô thị, xây dựng kết cấu hạ tầng đồng bộ đã làm cho đô thị Thành phố có nhiều thay đổi, phát triển vượt bậc; đã tập trung các nguồn lực triển khai thực hiện công tác quy hoạch đô thị, quy hoạch các khu công nghiệp, khu chế xuất, quy hoạch phát triển hệ thống hạ tầng giao thông, hình thành các trục xuyên tâm, trục Bắc Nam, đường vành đai, các tuyến metro, đường

² Nếu không tính dầu khí thì GRDP Thành phố tăng 8,03%.

Đề việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh ngày càng đi vào chiều sâu, Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ Thành phố lần thứ XI, nhiệm kỳ 2020 - 2025 đã xác định hình thành không gian văn hóa Hồ Chí Minh nhằm phát huy đặc trưng, văn hóa, tính cách của con người Thành phố luôn năng động, sáng tạo, đi đầu, dám chấp nhận thử thách, nhân ái, nghĩa tình. Thành phố tập trung xây dựng văn hóa và con người Thành phố phát triển toàn diện gắn với tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; tạo điều kiện cho người dân, nhất là thanh niên, thiếu nhi, học sinh, sinh viên Thành phố phát triển toàn diện về nhân cách, đạo đức, tuân thủ pháp luật, sống có trách nhiệm với gia đình, cộng đồng và xã hội, góp phần hình thành bản sắc riêng của không gian văn hóa Hồ Chí Minh; tiếp tục tập trung phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm an sinh cho người dân Thành phố; xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh, nâng cao đời sống văn hóa, xây dựng gia đình đạt chuẩn gia đình văn hóa, gia đình hạnh phúc; phát huy tinh thần đoàn kết, sáng tạo mỗi người vì mọi người, đẩy mạnh công tác phòng, chống tệ nạn xã hội, phòng, chống bạo lực trong gia đình, nhà trường, xã hội; xây dựng con người Thành phố phát triển toàn diện; quy hoạch và xây dựng các công trình văn hóa tiêu biểu của Thành phố gắn với tôn vinh sự nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh; phối hợp các cơ quan nghiên cứu, bảo tàng trong và ngoài nước tổ chức các hội thảo về Chủ tịch Hồ Chí Minh, những năm tháng hoạt động cách mạng ở nước ngoài và trong nước; tổ chức các hoạt động văn hóa nghệ thuật định kỳ để người dân, du khách đến Thành phố hiểu biết sâu hơn và tự hào về sự nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Việc xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh ngày càng có sức lan tỏa, nhanh chóng phát triển tại các phường, xã, đặc khu, các cơ quan, đơn vị trên địa bàn Thành phố với hơn 5.800 mô hình Không gian văn hóa Hồ Chí Minh tại các thiết chế văn hóa, giáo dục, cơ sở tôn giáo, doanh nghiệp và không gian công cộng đã đưa những tư liệu quý về cuộc đời, sự nghiệp cách mạng, tư tưởng, đạo đức, phong cách của Bác lan tỏa sâu rộng trong đời sống tinh thần của Nhân dân, góp phần xây đắp, nuôi dưỡng tâm hồn, chí hướng và hành động, nhất là cho thế hệ trẻ. Không gian văn hóa Hồ Chí Minh đã từng bước lan tỏa, thấm dần vào trong đời sống của người dân Thành phố mang tên Bác Hồ kính yêu, trở thành tài sản tinh thần, giá trị văn hóa đặc trưng của người dân địa phương, cán bộ, công chức, đảng viên của cơ quan, đơn vị, thành niềm tự hào, thành ứng xử văn hóa đời thường của cư dân Thành phố...

Năng lực lãnh đạo của Đảng bộ, hiệu lực, hiệu quả quản lý của chính quyền được nâng lên, kỷ cương được tăng cường. Năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của Đảng bộ không ngừng được nâng cao là nhân tố hàng đầu bảo đảm thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ xây dựng, bảo vệ và phát triển Thành phố. Đảng bộ Thành phố không ngừng đổi mới phương thức lãnh đạo, đảm bảo vai trò lãnh đạo, nâng cao năng lực và hiệu quả lãnh đạo của Đảng đối với hệ thống chính trị và toàn

xã hội, bồi đắp cho sự gắn bó máu thịt của Nhân dân với Đảng, phát huy và khơi dậy tiềm năng, sáng tạo của Nhân dân để xây dựng, bảo vệ và phát triển Thành phố.

Công tác xây dựng Đảng về chính trị, tư tưởng, đạo đức được đẩy mạnh toàn diện; kiên quyết ngăn chặn, đẩy lùi, xử lý nghiêm cán bộ, đảng viên suy thoái. Thành phố đã triển khai và tập trung xây dựng “Không gian văn hóa HỒ CHÍ MINH” và môi trường văn hóa trong Đảng, cơ quan Nhà nước, hệ thống chính trị, để mỗi đảng viên, cán bộ, công chức, viên chức tâm niệm sống và làm việc liêm chính, đẩy lùi lối sống thực dụng, cơ hội, vụ lợi, nhất là tệ quan liêu, xa dân, vô cảm.

Công tác xây dựng Đảng về tổ chức và cán bộ đặc biệt được chú trọng và đạt nhiều kết quả nổi bật. Tiếp tục hoàn thiện hệ thống quy định, quy chế, quy trình về công tác cán bộ theo hướng liên thông, đồng bộ, chặt chẽ, bảo đảm nguyên tắc dân chủ, đi đôi với kiểm tra, giám sát, kiểm soát quyền lực, chống chạy chức chạy quyền. Đổi mới thực chất việc rà soát, đánh giá, quy hoạch, luân chuyển, đề bạt cán bộ; chủ động phát hiện nguồn cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp, nhất là cán bộ chủ chốt, người đứng đầu, cán bộ trẻ, nữ, người dân tộc thiểu số, bảo đảm tính kế thừa và phát triển. Triển khai nhiều giải pháp đồng bộ nâng cao chất lượng xây dựng đảng và phát triển đảng viên, nhất là trong các khu công nghiệp và đơn vị sự nghiệp ngoài công lập. Đổi mới phương thức lãnh đạo của cấp ủy đảng đối với chính quyền và hệ thống chính trị Thành phố.

Hoạt động kiểm tra, giám sát tiếp tục được đổi mới nội dung, phương thức, tránh chồng chéo, trùng lặp, thực chất và hiệu quả. Tập trung chỉ đạo quyết liệt công tác kiểm tra, thanh tra các lĩnh vực chuyên môn sâu, hoạt động có tính khép kín, bí mật, dễ phát sinh tham nhũng, tiêu cực. Công tác phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực được lãnh đạo, chỉ đạo quyết liệt, toàn diện, kịp thời phát hiện, xử lý nghiêm nhiều vụ án, vụ việc kinh tế, tham nhũng nghiêm trọng, phức tạp, dư luận xã hội quan tâm với quyết tâm chính trị cao, không có vùng cấm, không có ngoại lệ.

Công tác dân vận được tăng cường. Phong trào thi đua “Dân vận khéo” và công tác dân vận chính quyền chuyển biến tích cực. Đẩy mạnh đối thoại trực tiếp giữa chính quyền với Nhân dân, lắng nghe ý kiến, kịp thời giải quyết những bức xúc, kiến nghị chính đáng của người dân; tiếp tục phát huy vai trò của Nhân dân trong tham gia xây dựng Đảng và hệ thống chính trị, góp phần củng cố niềm tin của Nhân dân đối với Đảng.

Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội được tổ chức, sắp xếp lại, hướng mạnh về cơ sở, bảo đảm hoạt động thống nhất, thiết thực. Các phong trào thi đua yêu nước được triển khai tích cực, lan tỏa sâu rộng; khối đại đoàn kết toàn dân tộc tiếp tục được củng cố. Đã phát huy đầy đủ hơn quyền làm chủ của Nhân dân; chăm lo, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của Nhân dân.

Công tác dân tộc, tôn giáo được đẩy mạnh, đáp ứng kịp thời nhu cầu tín ngưỡng tôn giáo của Nhân dân.

Dân chủ được mở rộng, vai trò của Mặt trận và các đoàn thể chính trị - xã hội được phát huy. Thực hành dân chủ, phát huy quyền làm chủ của Nhân dân là một trong những thành tựu quan trọng. Thành phố tích cực thực hiện sáng tạo nhiều chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước nhằm phát huy quyền làm chủ của Nhân dân. Dân chủ trong Đảng, trong hoạt động của các tổ chức chính trị - xã hội được nâng lên. Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội phát huy ngày càng tốt hơn vai trò tập hợp, xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc, cùng với đảng bộ và chính quyền các cấp chăm lo, bảo vệ quyền và lợi ích chính đáng, hợp pháp của Nhân dân, vận động Nhân dân tham gia đóng góp xây dựng Đảng, chính quyền, tăng cường mối quan hệ máu thịt của Đảng với Nhân dân.

* * *

Qua 50 năm chính thức, vinh dự mang tên Chủ tịch Hồ Chí Minh, Đảng bộ, chính quyền và Nhân dân Thành phố đã phát huy truyền thống cách mạng kiên cường, đoàn kết, năng động, sáng tạo; tạo ra sự biến đổi to lớn, sâu sắc, toàn diện trên mọi lĩnh vực của đời sống xã hội, mang lại những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử, làm nên diện mạo mới cho Thành phố thân yêu. Để Thành phố Hồ Chí Minh tiếp tục phát huy vai trò là một đô thị đặc biệt; tiên phong mở đường về mô hình phát triển, thể chế và phương thức quản trị hiện đại; tạo sức lan tỏa mạnh mẽ, đóng góp ngày càng lớn cho sự phát triển nhanh, bền vững của đất nước, Đảng bộ, chính quyền và Nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh tiếp tục đổi mới mạnh mẽ và toàn diện hơn nữa; nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng bộ; phát huy truyền thống đoàn kết, năng động, nghĩa tình, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, tiên phong vì cả nước, cùng cả nước bước vào kỷ nguyên phát triển mới, hướng tới Kỷ niệm 100 năm thành lập Đảng (năm 2030) Thành phố là đô thị văn minh, hiện đại, năng động, sáng tạo, trung tâm kinh tế, văn hóa, xã hội, khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo, logistics, hội nhập quốc tế, năng động, đi đầu trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, có vị trí nổi trội ở khu vực Đông Nam Á; Kỷ niệm 100 năm thành lập Nước (năm 2045) Thành phố là đô thị văn minh, hiện đại, năng động, sáng tạo; trung tâm kinh tế, văn hóa, xã hội, khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo của châu Á, là điểm đến hấp dẫn toàn cầu, văn hóa, xã hội phát triển đặc sắc, chất lượng cuộc sống cao, hội nhập quốc tế sâu rộng; Kỷ niệm 100 năm giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước (năm 2075) Thành phố là đô thị toàn cầu, thông minh, hiện đại, phát triển toàn diện, ngang tầm các đô thị phát triển trên thế giới, xứng đáng là Thành phố mang tên Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại./.

BAN TUYÊN GIÁO VÀ DÂN VẬN THÀNH ỦY